การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC): การประยุกต์ใช้การวิจัยประสบการณ์ผู้ใช้และการวิจัยอิงการออกแบบ

Development of an Administrative Model for Demonstration Schools in Public Universities as Schools as Learning Communities (SLC): Application of User Experience Research and Design-Based Research

ทรงวุฒิ วีเปลี่ยน[1] ศิริพงษ์ เศาภายน[2] และจารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ [3]

Songwut Veepion, Siriphong Sauphayana and Jaruwan Ployduangrut

Received: June 26, 2025

Revised: October 31, 2026

Accepted: October 31, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนตามแนวคิด SLC โดยใช้การวิจัยประสบการณ์ผู้ใช้ 2) พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยอิงการออกแบบ และ 3) ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ระยะที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ระยะที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร และครู จำนวน 70 คน ระยะที่ 3 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 657 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์คอนท์จอย ผลการวิจัย พบว่า ผลการศึกษาประสบการณ์การบริหารโรงเรียนโดยใช้แนวคิด

[1-2] มหาวิทยาลัยรามคำแหง; Ramkhamhaeng University

[3] สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง; King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

Corresponding author, e-mail: Songwut_vp@hotmail.com

SLC ได้แก่ การบริหารตามนโยบายของต้นสังกัด การมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการ การเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม ห้องเรียนเป็นพื้นที่เรียนรู้ร่วมกัน ฯลฯ ส่วนผลการไขว้คุณลักษณะย่อยของแนวทางการบริหารโรงเรียนทำให้ได้ทั้งหมด 18 รูปแบบ และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 74 คะแนน (96.10 %) แสดงว่า คู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนความเป็นไปได้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 75 คะแนน (97.40 %) แสดงว่าคู่มือมีความเป็นไปได้อยู่ในเกณฑ์ดี

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐ, โรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้, การประยุกต์ใช้การวิจัยประสบการณ์ผู้ใช้, การวิจัยอิงการออกแบบ

Abstract

This research aimed to 1) analyze the operational state of school administrators based on the School as Learning Community (SLC) concept using user experience research, 2) develop an administrative model for demonstration schools in public universities as schools as learning communities using design-based research, and 3) examine the appropriateness and feasibility of the developed administrative model. The research was conducted in three phases. The target group in Phase 1 consisted of 5 administrators, in Phase 2 of 70 administrators and teachers, and in Phase 3 of 657 participants. The research instruments were an interview form and a questionnaire. Data were analyzed using content analysis, percentage, mean, standard deviation, and conjoint analysis. The results revealed that the experiences of school administration based on the SLC concept included administration in accordance with the policies of the parent organization, participation in determining administrative guidelines, providing opportunities for everyone to participate, and using classrooms as shared learning spaces, among others. Crossing the sub-attributes of the school administration guidelines yielded a total of 18 model profiles. The appropriateness of the administrative model for demonstration schools in public universities had a mean score of 74 (96.10%), indicating that the manual was appropriate at a good level. Its feasibility had a mean score of 75 (97.40%), indicating that the manual was feasible at a good level.

Keywords: Administrative Model for Demonstration Schools in Public Universities, School as Learning Community, Application of User Experience Research, Design-Based Research

บทนำ

การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาและหลักสูตร โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสุขภาพดี มีคุณธรรม รักชาติ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (จิตรจรูญ ทรงวิทยา, 2561) ปัจจุบันมีแนวคิดการบริหารสถานศึกษาที่สำคัญ 4 รูปแบบ ได้แก่ (1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Somech, 2010) (2) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เน้นการกระจายอำนาจให้สถานศึกษาบริหารจัดการตามบริบทของตน (Barrera-Osorio et al., 2009) (3) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เน้นการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพร่วมกันของครูเพื่อยกระดับผลลัพธ์ผู้เรียน (Stoll et al., 2006) และ (4) โรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) เน้นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน (Saito & Sato, 2012)

แนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเป็นแนวคิดที่นำมาจากแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ของ ซาโต้ มาซาบุ ชาวญี่ปุ่นที่ขับเคลื่อนแนวคิดการปฏิรูปการศึกษามาพัฒนาครูตั้งแต่ พ.ศ.2545 โดยรองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี อินทรประสิทธิ์ ได้นำแนวคิดมาปรับปฏิบัติใช้ในประเทศไทยโดยกล่าวถึง โรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ว่า เป็นโรงเรียนที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกัน ครูเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมและเรียนรู้ร่วมกัน (Sato, 2016) และเพื่อให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและตรงต่อความต้องการของผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางบริบทความต้องการสภาพของสังคมที่มีความหลากหลาย ผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบการวิจัยประสบการณ์ผู้ใช้มาเป็นรูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ เพราะกระบวนการวิจัยประสบการณ์ผู้ใช้สามารถสะท้อนความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา มีแนวทางการบริหารที่มุ่งเน้นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมและภาวะผู้นำร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการ

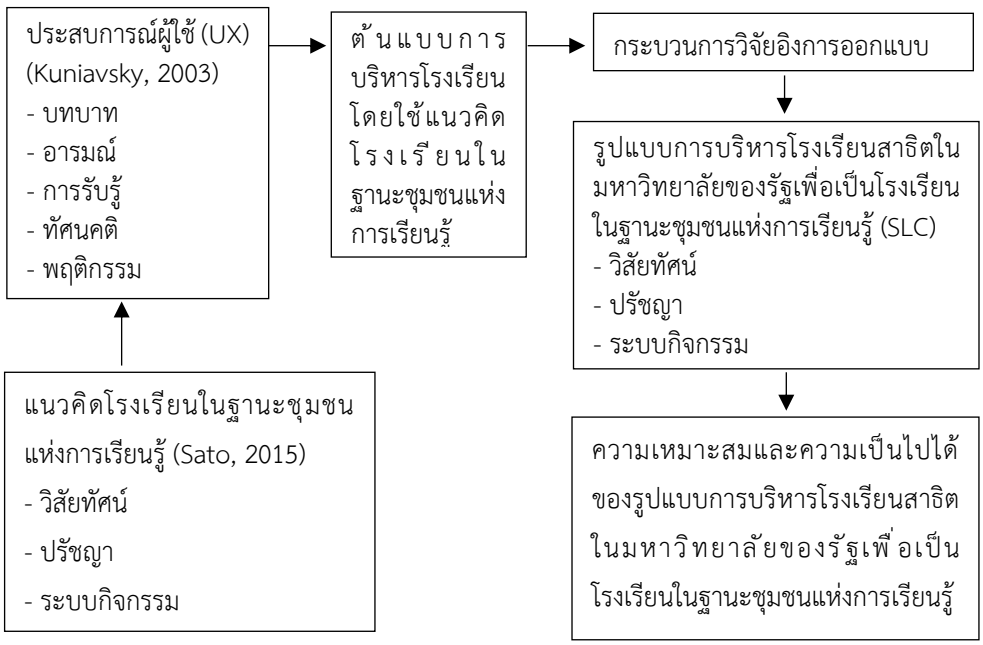
บริหารและการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน (Stosich, 2023; Flores & Ahn, 2024) อย่างไรก็ตาม โรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐยังต้องดำเนินงานภายใต้นโยบายและกรอบการบริหารของมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดต่อการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการบริหารจึงจำเป็นต้องศึกษาสภาพการดำเนินงานและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community: SLC) ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน (พิมพกานต์ เบ้าคำ, 2567; ปิยวรรณ หงษ์สุวรรณ, 2568) ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้แนวคิด SLC ร่วมกับการวิจัยประสบการณ์ผู้ใช้ (User Experience Research) เพื่อศึกษาประสบการณ์และความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลมาพัฒนาต้นแบบการบริหารด้วยการวิจัยอิงการออกแบบ (Design-Based Research: DBR) ซึ่งเน้นการวิเคราะห์ปัญหา การออกแบบ การพัฒนา และการปรับปรุงรูปแบบอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (Tinoca et al., 2022; Santana Martel & Pérez Garcias, 2024) โดยดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ได้แก่ การศึกษาสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร การพัฒนารูปแบบการบริหาร และการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ผลการวิจัยจะนำไปสู่การได้ต้นแบบการบริหารที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน มีข้อมูลและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐาน และสามารถนำไปทดลองใช้เพื่อพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนภายใต้แนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) โดยใช้การวิจัยเชิงประสบการณ์ผู้ใช้
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) โดยใช้การวิจัยอิงการออกแบบ
3. เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC)

วิธีดำเนินการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

งานวิจัยนี้แบ่งเป็นระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยประสบการณ์ครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่เคยใช้หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) โดยใช้การวิจัยอิงการออกแบบ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในของการศึกษาระยะนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร และครูที่กำลังปฏิบัติงานสังกัดโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา จำนวน 63 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานกับชุมชน สังกัดโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ฝ่ายประถม จำนวน 7 คน รวมเป็น 70 คน และระยะที่ 3 ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มที่ 1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา จำนวน 657 และกลุ่มที่ 2 คือ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ประกอบด้วย

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 ผู้บริหาร จำนวน 2 คน และครูที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานโรงเรียนด้วย SLC จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับแนวคิด SLC ระยะที่ 2 ใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารโรงเรียน และประยุกต์ใช้แนวคิดการออกแบบ factorial design ของ Gunst & Mason (2009) ในการสร้างตัวแปรต้นแบบและแบบสอบถาม และระยะที่ 3 ใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสาธิต และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียน โดยมีการประเมินคุณภาพเครื่องมือด้วยการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach’s alpha coefficient) โดยเก็บจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.982 ซึ่งมีค่าเที่ยงสูงสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 5 คน รวบรวมประสบการณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แนวคิด SLC ในการบริหารโรงเรียน ส่วนระยะที่ 2 ดำเนินการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 70 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน และครูจำนวน 68 คน) เพื่อศึกษาบริบทการบริหารและความเหมาะสมของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยประสบการณ์ผู้ใช้และการวิจัยอิงการออกแบบ และระยะที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 657 คน โดยใช้แบบสอบถามและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยมีการพิจารณาความสอดคล้องภายในจากผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัยผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน อาจารย์มหาวิทยาลัยผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การวิจัยระยะนี้จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการลดทอนข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จากนั้นใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อจัดหมวดหมู่โดยการลงรหัสข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการลงรหัส อีกครั้งเพื่อจับประเด็นที่จะเป็นประเด็น ระยะที่ 2

การวิจัยระยะนี้เป็นการออกแบบรูปแบบพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ และมีการประยุกต์ใช้แนวคิดของ factorial design ที่มีการไขว้ปัจจัยและระดับเข้าด้วยกัน โดยมีการสร้างสถานการณ์ และไขว้สถานการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อจัดหมวดหมู่ ระยะที่ 3 การวิจัยระยะนี้เป็นการศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยการใช้การสำรวจ

สถิติที่ใช้และการนำเสนอข้อมูล

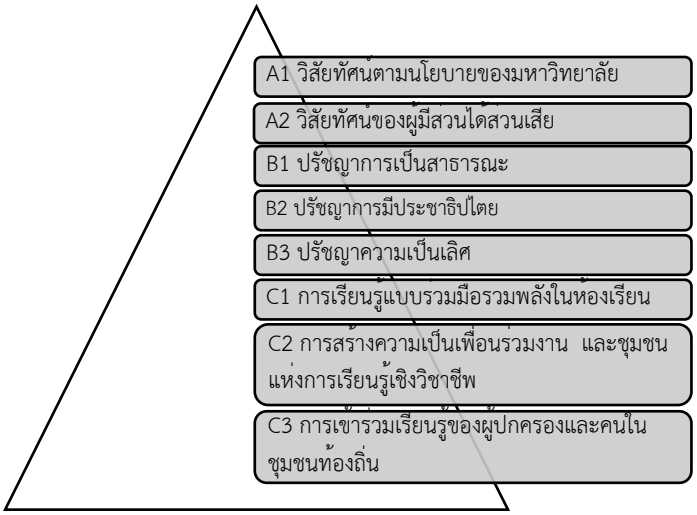
การวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการลดทอนข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยการจัดหมวดหมู่และการลงรหัสข้อมูล เพื่อสรุปประเด็นสำคัญที่จะนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหาร ระยะที่ 2 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้างหลักการออกแบบโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ และประเมินผลการสำรวจโดยการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยแนวคิด Factorial Design และระยะที่ 3 ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (*M*) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) 2) การวิเคราะห์ผลการเลือกคุณลักษณะของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ เพื่อพิจารณาหาคุณลักษณะรูปแบบที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียชอบมากที่สุด 3) การวิเคราะห์ผลการเลือกคุณลักษณะของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้และเจตคติต่อการบริหารโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (*M*) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) 4) การวิเคราะห์ระดับความเชื่อและพฤติกรรมของตัวแปรของรูปแบบการบริหารโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ แต่ละคุณลักษณะเพื่อนำไปประกอบการออกแบบรูปแบบและเจตคติต่อการบริหารโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ต่อไป ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (*M*) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) 5) การวิเคราะห์อรรถประโยชน์และความสำคัญของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ ด้วยการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์คอนจอยท์ (Conjoint analysis) 6) การศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารตามแนวคิด SLC โดยใช้การวิจัยประสบการณ์ผู้ใช้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหาร ผู้บริหารมี 2 บทบาทหลัก คือ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการใช้แนวคิด SLC เป็นแนวทางหลักในการบริหาร และเป็นผู้ให้การสนับสนุนการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการนำแนวคิด SLC ไปใช้ในโรงเรียน 2) อารมณ์และความรู้สึก ผู้บริหารแสดงความพึงพอใจในแนวคิด SLC ทำให้โรงเรียนได้เปิดกว้างทางความคิดและมีบรรยากาศการทำงานที่ร่วมมือร่วมใจกันมากขึ้น 3) การรับรู้ การรับรู้องค์ประกอบและประโยชน์ของ SLC โดยผู้บริหารสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ องค์ประกอบหลักและประโยชน์ที่ได้รับ 4) เจตคติ แบ่งเป็นเจตคติทางบวกและทางลบ ซึ่งเจตคติทางบวกเน้นวัฒนธรรมองค์รวม ส่วนเจตคติทางลบระบุว่าควรมีความเข้าใจที่แท้จริงในแนวคิดก่อนนำไปใช้ และ 5) พฤติกรรม ส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมทางบวก เช่น การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร

ตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการบริหารตามแนวคิด SLC ประกอบด้วย 1) แนวคิดและหลักการออกแบบการบริหารตาม SLC ใช้ข้อมูลสังเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์และงานวิจัยเกี่ยวกับ SLC แบ่งแนวทางในการบริหารโรงเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1.1) การบริหารโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 1.2) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อนำไปสู่การสร้างห้องเรียนสาธารณะ และ 1.3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน 2) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด SLC ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 2.1) วิสัยทัศน์ 2.2) ปรัชญา 2.3) ระบบกิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงรวมแนวคิดของทั้งสองส่วนเข้าด้วยกันโดยยึดองค์ประกอบหลักของแนวคิด SLC ของซาโต้ มาเป็นแนวทางเพื่อนำไปเป็นข้อมูลหลักในการพัฒนารูปแบบของต้นแบบการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แนวทาง/คุณลักษณะที่จะนำไปใช้ในการออกแบบการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC)

3) การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการบริหาร ออกแบบโดยใช้กรอบแนวคิดของ Van den Akker (1999) ส่วนประกอบตามหลักการออกแบบได้แก่ ข้ออ้างเชิงเหตุผล (argument) หรือแนวคิด/ความเชื่อสำหรับแต่ละแนวทางการส่งเสริมฯ ตัวแทรกแซง (X) คือ แนวทางหรือกิจกรรมการออกแบบขึ้นเพื่อส่งเสริมการบริหารงานโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) ผลที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Y) ในกรณีนี้ คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากขึ้น และมีเจตคติต่อการบริหารโรงเรียนสูงขึ้น บริบท (Z) โรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐที่ส่งเสริมการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) ผลการไขว้คุณลักษณะย่อยของแนวทางการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนทำให้ได้ต้นแบบแนวทางการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) ที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งหมด 18 รูปแบบ ซึ่งต้นแบบทั้ง 18 รูปแบบ ดังตารางที่ 2

ตอนที่ 3 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการส่งเสริมการบริหารฯ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ตัวอย่างวิจัยที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง จำนวน 657 คน ลักษณะของข้อมูลพื้นฐาน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.01) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 72.75) มีอายุอยู่ระหว่าง 25–34 ปี (ร้อยละ 60.58) เป็นผู้ปกครอง (ร้อยละ 91.01) มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5–10 ปี (ร้อยละ 71.23)

ผลการวิเคราะห์ระดับความเชื่อของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามแนวทางต่าง ๆ พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีระดับความเชื่อมากที่สุดต่อแนวทางที่ 3 คือ ระบบกิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ (M=4.07, SD=0.60) รองลงมาคือ แนวทางที่ 1 วิสัยทัศน์ (M=4.07, SD=0.37) และแนวทางที่ 2 ปรัชญาของชุมชนแห่งการเรียนรู้ (M=4.04, SD=0.43) ตามอันดับ ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามแนวทางต่าง ๆ พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีพฤติกรรมตามแนวทางที่ 3 ระบบกิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ (*M*=4.24, *SD*=0.39) มากที่สุด รองลงมาคือ แนวทางที่ 1 วิสัยทัศน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ (*M*=4.18, *SD*=0.36) และน้อยที่สุด คือ แนวทางที่ 2 ปรัชญาของชุมชนแห่งการเรียนรู้ (*M*=4.11, *SD*=0.39) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความเชื่อและระดับพฤติกรรมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามแนวทางการบริหารโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC)

แนวทางการบริหาร	ระดับความเชื่อ		อันดับ	ระดับพฤติกรรม		อันดับ
	M	SD		M	SD	
1. วิสัยทัศน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้	4.07	0.37	2	4.18	0.36	2
2. ปรัชญาของชุมชนแห่งการเรียนรู้	4.04	0.43	3	4.11	0.39	3
3. ระบบกิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้	4.07	0.60	1	4.24	0.39	1

ส่วนผลการตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด พบว่า รูปแบบที่ 17 ได้รับการเลือกสูงสุด ประมาณร้อยละ 19.33 เลือกต้นแบบการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิตฯ ตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะการบริหารโรงเรียนสาธิตฯ ที่ใช้วิสัยทัศน์โดยกำหนดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (A2) ผ่านปรัชญาความเป็นเลิศ (B3) และใช้ระบบกิจกรรมการสร้างความเป็นเพื่อนร่วมงาน และชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (C2) ส่วนรูปแบบที่ผู้มีส่วนเสียน้อยที่สุด ประมาณร้อยละ 0.30 คือรูปแบบที่ 8 ประกอบด้วยคุณลักษณะการบริหารงานโรงเรียนสาธิตฯ ที่ใช้วิสัยทัศน์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย (A1) ผ่านปรัชญาความเป็นเลิศ (B3) และใช้ระบบกิจกรรมการสร้างความเป็นเพื่อนร่วมงาน และชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (C2) ดังตารางที่ 1

ส่วนผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน คู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.10 ส่วนผลการพิจารณาความเป็นไปได้ พบว่า คู่มือมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.40

ตารางที่ 2 ผลการตัดสินใจเลือกรูปแบบการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิตฯ ตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC)

อันดับที่	รูปแบบ	รายละเอียดของรูปแบบ	n	ร้อยละ
1	17	A2, B3, C2	127	19.33
2	18	A2, B3, C3	101	15.37
3	12	A2, B1, C3	81	12.33
4	13	A2, B2, C1	72	10.96
5	5	A1, B2, C2	58	8.83
6	10	A2, B1, C1	45	6.85
7	9	A1, B3, C3	41	6.24
8	14	A2, B2, C2	38	5.76
9	3	A1, B1, C3	29	4.41
10	6	A1, B2, C3	18	2.74
11	15	A2, B2, C3	10	1.53
12	16	A2, B3, C1	9	1.38
13	1	A1, B1, C1	8	1.23
14	4	A1, B2, C1	6	0.91
15	2	A1, B1, C2	5	0.76
16	11	A2, B1, C2	4	0.61
17	7	A1, B3, C1	3	0.46
18	8	A1, B3, C2	2	0.30
		รวม	657	100

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจหลายประการที่นำมาอภิปรายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสามารถต่อยอดสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ในอนาคต การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญได้แก่

1) ประสบการณ์ของผู้ใช้เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนตามแนวคิด SLC ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงบทบาทและคุณลักษณะสำคัญที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนตามแนวคิด SLC ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมถึงการสร้างพื้นที่ในการเรียนรู้ร่วมกัน สอดคล้องตามแนวคิด SLC ของ Sato et al. (2015) ที่กล่าวถึงความร่วมแรงร่วมใจของผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน ระบุถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม การ

เคารพเสียงข้างมาก และการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและบุคคลภายนอกเข้ามาร่วมออกแบบการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิณณภัทร พิบูลวิทิตธำรง (2564) ที่ระบุว่า การสร้างระบบกิจกรรมเป็นกระบวนการภายในที่ทำให้ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนใกล้เคียงได้มีส่วนร่วมในการสร้างระบบกิจกรรม สามารถเชื่อมโยงได้อย่างเป็นระบบ มีความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติในการสอน จากเดิมครูผู้สอนจะเป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนอยู่เพียงฝ่ายเดียว แต่เมื่อนำแนวคิด SLC มาปรับใช้ จึงเป็นการเปิดโอกาสในการทำงานร่วมกันมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การนำแนวคิด SLC ไปใช้จริงยังพบปัญหาเรื่องการปรับทัศนคติของครูและผู้ปกครองต่อการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ซึ่งอาจต้องการการสนับสนุนด้านทรัพยากรและการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปฏิบัติได้จริงตามสภาพบริบทที่เป็นอยู่

2) รูปแบบการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิตฯ ตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ได้รับการเลือกสูงสุดคือ รูปแบบที่ 17 ประกอบด้วยคุณลักษณะการบริหารโรงเรียนสาธิตฯ ที่ใช้วิสัยทัศน์โดยกำหนดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (A2) ปรัชญาความเป็นเลิศ (B3) และใช้ระบบกิจกรรมการสร้างความเป็นเพื่อนร่วมงาน และชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (C2) ทั้งนี้เนื่องจากเป็นรูปแบบที่เน้นการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันโดยทุกภาคส่วน รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแบบร่วมมือ มีความเหมาะสมในการบริหารโรงเรียนตามแนวคิด SLC ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนาภา งิ้วทอง (2560) ที่ระบุว่า การทำงานแบบร่วมมือสามารถช่วยให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรได้ อย่างไรก็ตาม ยังพบว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในโรงเรียนต้องอาศัยความพยายามในการประสานความเห็นและความต้องการของทุกฝ่ายให้เข้ากันได้ดี เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทอย่างเต็มที่ในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ เช่นเดียวกับหลักการของแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพที่ระบุว่า การทำงานร่วมกันของกลุ่มครูผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา ที่มีวิสัยทัศน์ ค่านิยม ข้อตกลง และเป้าหมายร่วมกัน ในการมีส่วนร่วมออกแบบห้องเรียนสำหรับการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันองค์ความรู้ ตลอดจนแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ (กมลวรรณ ทิพยเนตร และนันทวรรณ ทิพยเนตร, 2560) จะช่วยให้เกิดการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และเป็นการพัฒนาห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนสาธารณะที่นำไปสู่การเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไปได้

3) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิต ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบนี้มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้เกินเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีแนวทางที่ชัดเจนในการออกแบบระบบกิจกรรมและการประยุกต์ใช้ในโรงเรียนแต่ละแห่ง ผู้มีส่วนได้

ส่วนเสียสามารถใช้คู่มือในการนำแนวทางไปปรับใช้ในบริบทเฉพาะของตน อย่างไรก็ตาม การใช้คู่มือดังกล่าวอาจต้องคำนึงถึงข้อจำกัดด้านทรัพยากรและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น เช่น การขาดแคลนบุคลากรที่เชี่ยวชาญในการประยุกต์ใช้แนวทางใหม่ ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ (2565) ที่ระบุว่า ก่อนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนตามแนวคิด SLC ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครองยังขาดความรู้และความเข้าใจด้านวิสัยทัศน์ ปรัชญา และระบบกิจกรรม ดังนั้นการจัดทำคู่มือจึงเป็นเสมือนเครื่องมือที่ช่วยสร้างความรู้และความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิด SLC รวมไปถึงเป็นการนำเสนอแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริมการบริหารงานโรงเรียนสาธิตฯ ภายใต้แนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมและตรงกับสภาพบริบทที่เป็นอยู่จริง

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิตฯ ตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) เป็นแนวทางและคุณลักษณะการบริหารโรงเรียนที่มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นรูปแบบที่เน้นการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันโดยทุกภาคส่วน รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแบบร่วมมือ มีความเหมาะสมในการบริหารโรงเรียนตามแนวคิด SLC นอกจากนี้ยังให้สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและแนวทางที่ใช้ในการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารโรงเรียนในอนาคต ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 องค์ความรู้ใหม่สำหรับรูปแบบการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อเป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC)

องค์ประกอบของ SLC	แนวทางการบริหารโรงเรียนสาธิตฯ ตามแนวคิด SLC	รายละเอียดเพิ่มเติม
วิสัยทัศน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ (A)	การกำหนดวิสัยทัศน์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย (A1)	การกำหนดเป้าหมายการบริหารโรงเรียนสอดคล้องตามแนวทางการบริหารของมหาวิทยาลัยในฐานะต้นสังกัด
	การกำหนดวิสัยทัศน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (A2)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายหรือนโยบายการบริหารโรงเรียน
ปรัชญาของชุมชนแห่งการเรียนรู้ (B)	ปรัชญาการเป็นสาธารณะ (B1)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามสภาพบริบท มีการนำเสนอผลงานต่อสาธารณะ และเปิดโอกาสให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน
	ปรัชญาการมีประชาธิปไตย (B2)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ รับฟังความเห็นที่มีความแตกต่าง และเคารพมติเสียงข้างมาก
	ปรัชญาความเป็นเลิศ (B3)	ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามความสนใจและความถนัดที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลได้อย่างเต็มที่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดหัวข้อในการเรียนที่ตนเองสนใจ และออกแบบแนวทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง
ระบบกิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ (C)	การเรียนรู้แบบร่วมมือรวมพลังในห้องเรียน (C1)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าร่วมจัดกิจกรรมในชั้นเรียนร่วมกัน จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน
	การสร้างความเป็นเพื่อนร่วมงานและชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (C2)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมพูดคุยและแลกเปลี่ยนปัญหาของนักเรียน การจัดการชั้นเรียน และสภาพบริบทภายในโรงเรียน เพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน สร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน
	การเข้าร่วมเรียนรู้ของผู้ปกครองและคนในชุมชนท้องถิ่น (C3)	ผู้ปกครอง และคนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรในชุมชนเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน และเป็นผู้ให้ความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแนวคิดหรือองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า หากต้องการพัฒนาโรงเรียนสาธิตฯ ให้เป็นโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ ควรมุ่งเน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชนเช่น ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนาต่างๆ ศิษย์เก่า ผู้ประกอบการ ฯลฯ ในเรื่องของการบริหารโรงเรียน ออกแบบห้องเรียนสาธารณะ สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน อีกทั้งยังช่วยสะท้อนมุมมองในหลากหลายมิติเพื่อให้เกิดการบูรณาการและแลกเปลี่ยนทรัพยากรที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนและโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

2. การนำต้นแบบการส่งเสริมการบริหารโรงเรียนสาธิตฯ ตามแนวคิดโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียน SLC ไปใช้ควรมีการเตรียมการวางแผนให้เป็นระบบทั้งองค์รวมและในมิติย่อย ๆ โดยกำหนดให้เห็นบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ร่วมกันทำงานให้กับโรงเรียน การจัดเตรียมปัจจัยป้อน (input) หรือทรัพยากร เพื่อเป็นต้นทุนในการผลิตผลลัพธ์การเรียนรู้ตามเป้าหมายของโรงเรียน รวมไปถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารโรงเรียนสาธิตฯ ตามแนวคิด SLC เพื่อให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

คำรับรองและการเปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน

1. การเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

ผู้เขียนขอรับรองว่าไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนใด ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อการออกแบบการวิจัย การดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล หรือการนำเสนอผลการวิจัยในบทความนี้

2. การใช้ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสนับสนุนการจัดทำต้นฉบับ (Generative AI and AI-assisted Technologies in the Writing Process)

ผู้เขียนไม่ได้ใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบสร้างสรรค์ (Generative AI) หรือเทคโนโลยี AI-assisted ในการจัดทำเนื้อหา การสังเคราะห์วรรณกรรม การวิเคราะห์ข้อมูล หรือการแปลผลการวิจัย ทั้งนี้ ผู้เขียนได้ตรวจสอบความถูกต้องและรับผิดชอบต่อเนื้อหาทั้งหมดของบทความฉบับสุดท้าย

3. คำรับรองเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล (Data Availability Statement)

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความเป็นส่วนตัวและการรักษาความลับของผู้เข้าร่วมการวิจัย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้อาจขอรับจากผู้เขียนที่รับผิดชอบบทความตามคำขอที่เหมาะสม

4. คำรับรองด้านจริยธรรมการวิจัย (Ethics Statement)

การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ซึ่งในขณะดำเนินการศึกษา มหาวิทยาลัยไม่ได้กำหนดให้งานในลักษณะดังกล่าวต้องยื่นขอรับรองจริยธรรมการวิจัย จึงไม่มีเลขที่รับรองจริยธรรม ผู้เขียนได้ดำเนินการโดยคำนึงถึงสิทธิ ความสมัครใจ ความเป็นส่วนตัว และการรักษาความลับของผู้เข้าร่วมการวิจัย

5. แหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย (Funding)

การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานใด ผู้เขียนเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการวิจัยด้วยตนเอง และไม่มีผู้ให้ทุนที่มีบทบาทต่อการออกแบบ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ หรือการเผยแพร่ผลการวิจัย

6. การระบุบทบาทของผู้มีส่วนร่วมตามหลัก CRediT

ทรงวุฒิ วีเปลี่ยน : กำหนดแนวคิดและกรอบการวิจัย ทบทวนวรรณกรรม พัฒนาเครื่องมือ เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แปลผลการวิจัย และจัดทำต้นฉบับบทความ

ศิริพงษ์ เศาภายน : ให้คำปรึกษาด้านกรอบแนวคิด ระเบียบวิธีวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการ กำกับดูแลการดำเนินการวิจัย และตรวจแก้ต้นฉบับบทความ

จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ : ให้คำปรึกษาด้านระเบียบวิธีวิจัย การวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย รวมทั้งตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงต้นฉบับบทความ

ผู้เขียนทุกคนได้อ่าน ตรวจสอบ และเห็นชอบต้นฉบับฉบับสุดท้าย และรับผิดชอบร่วมกันต่อความถูกต้องและความสมบูรณ์ของบทความ

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ ทิพยเนตร และนันทวรรณ ทิพยเนตร. (2560). *การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนของครูโดยการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. (รายงานการวิจัย). กระทรวงศึกษาธิการ.

จิณณภัทร พิบูลวิทิตธำรง. (2564). *กลยุทธ์การบริหารความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้* [วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม]. มหาวิทยาลัยสยาม. https://e-research.siam.edu/wp-

content/uploads/2022/01/Ph.DP_.Ed-2021-thesis-Excellence-Management-Strategies-for-Secondary-Schools.pdf

จิตรจรูญ ทรงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 3*(1), 41–57. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/246212

ธนาภา งิ้วทอง. (2560). *การประยุกต์ใช้การวิจัยประสบการณ์ผู้ใช้และการวิจัยอิงการออกแบบเพื่อพัฒนาต้นแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการวิจัยแบบร่วมมือของครู* [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Theses and Dissertations. https://doi.org/10.58837/CHULA.THE.2017.1287

ธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพของนักเรียนด้วยการเสริมสร้างโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้. *วารสารการวัดผลการศึกษา, 39*(105), 284–297. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JEMEPTB/article/view/257572

ปิยวรรณ หงษ์สุวรรณ. (2568). *การพัฒนาการบริหารโรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC) ตามแนวทางการประเมินเชิงพัฒนา (DE) ของเครือข่ายโรงเรียนพัฒนาตนเอง (TSQM-N) ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดพิจิตร* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. คลังปัญญามหาวิทยาลัยนเรศวร. https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/7247

พิมพกานต์ เบ้าคำ. (2567). การพัฒนาคุณภาพเครือข่ายการจัดการเรียนรู้แบบ SLC (School as Learning Community). *วารสารวิจัยนวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยี, 2*(2), 86–96. https://so13.tci-thaijo.org/index.php/jiret_2023/article/view/1050

Flores, O. J., & Ahn, J. (2024). “Kids have taught me. I listen to them”: Principals legitimizing student voice in their leadership. *AERA Open, 10*. https://doi.org/10.1177/23328584241232596

Gunst, R. F., & Mason, R. L. (2009). Fractional factorial design. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Computational Statistics, 1*(2), 234–244. https://doi.org/10.1002/wics.27

Hoadley, C., & Campos, F. C. (2022). Design-based research: What it is and why it matters to studying online learning. *Educational Psychologist, 57*(3), 207–220. https://doi.org/10.1080/00461520.2022.2079128

Lehrmann, A. L., Skovbjerg, H. M., & Arnfred, S. J. (2022). Design-based research as a research methodology in teacher and social education: A scoping review. *EDeR. Educational Design Research, 6*(3). https://doi.org/10.15460/eder.6.3.1850

Saito, E., สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา, อรรถพล อนันตวรสกุล และวรเชษฐ แซ่เจีย. (2567). โรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้คืออะไร: ความหมาย ตัวบ่งชี้ และแนวปฏิบัติ. *วารสารการทดสอบและการประเมินทางการศึกษาระดับชาติ, 5*(2), 50–71. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JOURNALNIETS/article/view/272151

Santana Martel, J. S., & Pérez Garcias, A. (2024). A model of assessment co-creation in technology-enhanced learning environments in higher education. *Digital Education Review, 45*, 204–213. https://doi.org/10.1344/DER.2024.45.204-213

Sato, M. (2016). *Enhancing collaborative learning: Challenges of school as learning community* [Keynote presentation]. EDUCA 2016, Bangkok, Thailand.

Stosich, E. L. (2023). "Are we an advisory board or a decision making entity?": Teachers' involvement in decision making in instructional leadership teams. *Leadership and Policy in Schools, 22*(3), 638–656. https://doi.org/10.1080/15700763.2021.1995879

Van den Akker, J. (1999). Principles and methods of development research. In J. van den Akker, R. M. Branch, K. Gustafson, N. Nieveen, & T. Plomp (Eds.), *Design approaches and tools in education and training* (pp. 1–14). Kluwer Academic. https://doi.org/10.1007/978-94-011-4255-7_1